

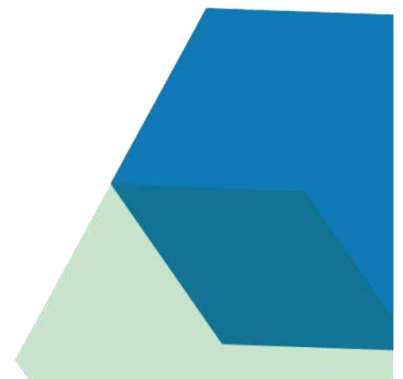

Notat fra Plastindustrien:

Høringssvar på udkast til vejledninger om sortering og indsamling af husholdningsaffald samt udkast til bekendtgørelse om affald og affaldsdatasystemet

1. oktober 2020

Plastindustrien.
Brancheforeningen for danske plastvirksomheder

Indledning

Indledningsvis vil Plastindustrien gerne kvittere for muligheden for at kommentere på udkast til vejledninger om sortering og indsamling af husholdningsaffald samt udkast til bekendtgørelse om affald og affaldsdatasystemet.

Vores overordnede holdning er, at det er positivt, at der nu sker en strømlining af den kommunale affaldsindsamling, hvilket vil betyde indsamling af en større mængde plast med henblik på genanvendelse.

Vi mener dog samtidig, at der er brug for at holde fast i særskilt sortering og at der skal ske en lang række yderligere justeringer og præciseringer, såfremt Danmark skal indfri ambitionen om reelt at genanvende mere plast i en højere kvalitet.

I de følgende afsnit vil vi uddybe vores faglige bekymringer og afslutningsvis foretage enkelte nedslag ift. emner, hvor vi mener, at høringsmaterialet er formuleret hensigtsmæssigt, som de er.

Mangelfuldt og modsatrettet datagrundlag bør udsætte beslutning om sammenblanding

Ifølge Folketingets klimaaftale for affaldsområdet skal der senest den 1. januar 2022, som minimum stilles krav om 60 pct. reel genanvendelse af det indsamlede plast, når affaldet udbydes til behandling.

I øjeblikket bliver 18-20% af plastaffaldet fra danske husholdninger genanvendt, hvorfor der er et stykke vej igen. Derfor må vi ikke gå på kompromis, når det handler om at etablere en effektiv infrastruktur for indsamling med fokus på at få en høj kvalitet ud af den indsamlede plast. Går vi på kompromis, bliver det usandsynligt, at de 60% kan blive en realitet. Pointer der understøttes af erfaringer med sortering af plast i mange år fra SWEREC (korrespondance med Michael Albertsen).

I indsamlingsvejledningen afsnit 4.1 anvendes argumentet om, at fraktionerne kun må indsamles kombineret, hvis det ikke "reducerer hverken mængden eller kvaliteten af genanvendelsen".

Vi stiller os derfor meget kritiske overfor, at det dernæst foreslås, at indsamlingen af plast kan kombineres med mad- og drikkekartoner, og at kombinationen plast/metal/mad- og drikkekartoner tilmed er godkendt. Plasten kan således indsamles i hele 4 kombinationer, hvilket der ikke er meget ensretning over.

Det er for os en uforståelig anbefaling, når der ikke findes retvisende data for, at sådanne indsamlingskombinationer ikke vil påvirke kvaliteten af plasten.

I Plastindustrien har vi – og de af vores medlemmer med mange års genanvendelseserfaring (Genanvendelsessektionen) - over en længere periode gennem dialog med myndigheder og andre aktører forsøgt at skabe opmærksomhed omkring netop denne udfordring.

Medlemmerne af vores Genanvendelsessektion er klare i deres udmelding: De fraråder på det kraftigste at have potentielle rester af mad- og drikkevarekartoner blandet sammen med plastfraktionen, da det forringer kvaliteten af det genanvendte plast betydeligt.

Vi har også argumenteret for, at der skal være retvisende data på genanvendelseskvaliteten af denne fraktion. Den eneste tilgængelige data Miljøstyrelsen har fremvist, er på et miks af emballager (og ikke andet plast/metal/karton) i hård plast (ikke i blød plast). Dermed er der tale om et mangelfuldt dansk datagrundlag bag ønsket om fraktionssammenblandinger, hvilket underbygges i Vidensnotat om konsekvenserne ved sammenblanding af fødevarekartoner med plastfraktion af Marianne Bigum, Plastekspert, ansat hos Rambøll, sep. 2020 (Bilag 1)

Thomas Fruergaard Astrup, professor på DTU, har foretaget analyser, der generelt viser, at en øget sammenblanding af fraktioner med den nuværende også vil medføre øget risiko for a) forurening på tværs af fraktionerne, b) lavere renhed af de udsorterede fraktioner, og dermed c) potentielt lavere genanvendelse af de berørte fraktioner.

[Figuren på slide nr. 5 i](#) Thomas Fruergaard Astrups præsentation viser, a) hvordan selv ret ens sorteringsordninger kan medføre en varierende genanvendelseskvalitet, men også b) at øget sammenblanding (centralsortering) kan medføre dårligere kvalitet og ringe genanvendelse af det indsamlede plastaffald.

På 4PET Faerch's PET genanvendelsesanstalt i Holland oplever man, at en øget kontaminering af plastaffaldsstrømmen fra multimaterialer og andre typer emballage, er med til at hæmme udbyttegraden (yield) og kvaliteten af slutproduktet. Jo renere og mere ensartede fraktioner man modtager på genoparbejdsanstaltene, jo bedre slutprodukt og jo mere værdiskabelse er der for hele den cirkulære infrastruktur.

I forbindelse med møder og drøftelser vedr. høringsmaterialet med forskellige aktører er vi desværre stødt på dette udsagn: "Plasten skal jo alligevel sorteres, så derfor kan man lige så godt mikse den med mad- og drikkekartoner og metal".

Vi er bekymrede over den manglede faglighed i udsagn som disse, og det flugter på ingen måde med den fælles ambition om en høj reel genanvendelsesprocent med fokus på kvalitet.

Plastindustrien frygter, at dette kan udvikle sig til en ny [MGP-sag \(metal, glas og plast\)](#), hvor store investeringer skal tilbagerulles pga. et vakkeltvort fagligt fundament for beslutningen. I rapporterne omkring kvaliteten af MGP-indsamlingen er det netop den bløde plast, som er særligt udfordrende, hvilket også kan være tilfældet ved sammenblanding af plast og mad- og drikkevarekartoner.

Endvidere frygter vi, at antallet af aftagere af fraktionen vil blive yderst begrænset. Det vil sætte forsyningssikkerheden på spil og bevirke, at den generelle mangel på sorteringskapacitet i EU og mulighederne for, at plasten igen ender uhenigtsmæssige steder, forbliver. En pointe der også fremgår af notat fra Marianne Bigum (Bilag 1).

Vi mener, at fraktionssammenblandinger som f.eks. plast/mad- og drikkevarekartoner + plast/mad- og drikkevarekartoner/metal ikke må gennemføres før, at der foreligger en fyldestgørende faglig begrundelse for, at det ikke vil få en negativ effekt på plastens genanvendelseskvalitet.

Endvidere vil vi kraftigt opfordre til, at hele værdikæden involveres i dette vigtige kortlægningsarbejde, så de genanvendelsesvirksomheder og emballageproducenter, som reelt set skal bruge råvarerne, også bliver hørt.

Undersøg hvorvidt mad- og drikkevarekartoner kan indsamles sammen med papir/pap

Mad- og drikkevarekartoner skal i sidste ende som udgangspunkt genanvendes samme sted som papir og pap.

Eksempelvis hos virksomheden [Danfiber](#), som skriver, at de kunne have interesse i mælkekartoner eller den svenske virksomhed [Fiskeby](#), som er interesseret i at modtage danske mad- og drikkekartoner.

Vi ved dog fra drøftelser i værdikæden, at det at kombinere indsamlingen af papir/pap med mad- og drikkekartoner muligvis også forringer kvaliteten af den endelige genanvendte råvarer.

Vi vil derfor opfordre til, at denne mulighed fagligt undersøges nærmere inden, der træffes en endelig faglig beslutning – på lige fod med en undersøgelse af konsekvenserne ved at sammenblende plast og metal.

Højt genanvendelsesmål afspejles ikke i handlinger

40% af plastråvarerne - der forbruges i EU - anvendes til emballager ifølge Plastics Europe.

Det vil sige, at hvis vi i samfundet skal bruge mere genanvendt plast i nye produkter og derved spare [store mængder CO2](#) er vi nødsaget til også at kunne bruge genanvendt plast i emballager.

Plastemballager skal leve op til en masse funktionaliteter og må samtidig aldrig gå på kompromis med forbruger- og fødevarer sikkerheden. Der stilles derfor store krav til kvaliteten i den genanvendte plast, når den skal bruges til emballager.

Det kan dog lade sig gøre, og der er stor efterspørgsel efter netop disse typer af genanvendt plast.

Et godt eksempel er genanvendelsesvirksomheden Aage Vestergaard Larsen, som har [udviklet en teknologi](#), der kan få non-food emballagemateriale ud af husholdningsplasten fra Reno Nord. Det har taget 5 år at udvikle teknologien gennem MUDP-projekt og denne udvikling er nu i fare, hvis der fremadrettet kommer rester af mad- og drikkevarekartoner i.

Det altoverskyggende fokus i genanvendelsen af plast fra husholdningsaffaldet er i hvert enkelt led af processen kvaliteten, så genanvendelsesvirksomhederne kan få så meget høj kvalitets genanvendt plast ud af husholdningsaffaldet som muligt.

Jo bedre kvalitet, jo stærkere et marked for afsætning af den genanvendte plast til en fornuftig pris. Når det genanvendte plast er af en høj kvalitet, kan det afsættes til den danske plastindustri, som dermed får en konkurrencefordel, som vil skabe arbejdspladser og øget eksport. En pointe der også lægges vægt på i den faglige vurdering fra Marianne Bigum (Bilag 1).

Hver indsats i indsamlings-, sorterings- og genanvendelses-leddet koster penge, og hvert led påvirker kvaliteten og mængden. Kvalitet og økonomi hænger derfor uadskilleligt sammen. Plastindustriens Genanvendelsessektion vurderer, at det koster min. 2 kr. pr. kilo plast for hvert enkelt procesled, der udføres.

Det er dermed både fordyrende og forringer kvaliteten, hvis materialeudgangspunktet er for mikset.

Så det kan godt være, at det er billigere at indsamle plasten i et miks, men det fordyrer slutproduktet samt kvaliteten og mængderne. En pointe der bestemt også er værd at tage med i det kommende producentansvar på emballage, når der skal arbejdes for effektivisering af omkostningsniveauet.

Hvis Danmark ønsker at blive en grøn genanvendelsesnation, er det essentielt, at fokus ændres fra "hvad forbrugerne og anlæg kan sortere" til "hvordan vi får et høj kvalitets plastmateriale ud af genanvendelsen".

Miljøministeriet arbejder for netop denne dagsorden gennem European Plastic Pact, som miljøministerier Lea Wermelin (og den danske plastindustri m.fl.) har tiltrådt, hvilket ikke afspejles i de bestemmelser for kombineret indsamling, der anbefales i vejledningen.

Der kunne med fordel skrives en passage i §25 stk. 3, hvor der stilles krav til den reelle genanvendelse af plastaffaldet, at der også skal arbejdes for en høj kvalitet af det genanvendte materiale, så alle arbejder efter samme formål.

Lige nu, er der fokus på de omkostninger der er mellem kommunerne og sorteringsanlæg for at indsamle og sortere plasten. Det medfører, at kvaliteten i råvaren bliver dyrere og sværere at få noget godt ud af.

Når producentansvaret implementeres, vil der være fokus på at omkostningsoptimere i hele værdikæden, så de genanvendte råvarer, kan sælges til bedst mulig pris med bedst mulig kvalitet.

Denne omstilling skal vi arbejde for allerede nu, når den helt store omstillingsmulighed for genanvendelse af plast er i gang.

Vi mener, det er essentielt at holde fast i at særskilt sortering altid er at foretrække, for at sikre så god kvalitet som muligt. En kombination af indsamlingen bør kun ske, hvor der er plads- eller logistiske udfordringer, hvilket bør fremgå af vejledningen.

Høje ambitioner kan skabe nye løsninger

Som tidligere nævnt bifalder vi, at de nye bekendtgørelser sikrer en klar strømning af de kommunale affaldsindsamlinger, hvilket skal være hovedessensen i implementeringen.

Vi ønsker som udgangspunkt en separat plastfraktion, hvor der ikke er mikset andet materiale i, idet det er en af forudsætningerne for en høj kvalitet i slutproduktet. Vi har imidlertid også kendskab til projekter, som er mere ambitiøse end de præsenterede sortering- og indsamlingsmuligheder, hvor den indsamlede plastfraktionen adskilles yderligere i del-strømme.

Eksempelvis har Vesthimmerlands Kommune over en periode fået borgerne til at frasortere blød plast for sig, som dernæst afhentes hos borgerne og fragtes direkte til genanvendelsesvirksomheden Genplast. Indsatsen har medført en reel [genanvendelsesprocent på 98](#), da flere af de fordyrende og forurenende sorteringsled derved undgås.

Vi ønsker, at lokale projekter og testforsøg som disse kan fortsætte, Vi opfordrer derfor til, at det også fremgår af selve teksten i bekendtgørelsen, uden der bliver gået på kompromis med den generelle strømlining af affaldsindsamlingen.

Affaldshierarkiet trænger til en opdatering

I takt med at dagsordenen om cirkulær økonomi, genbrug og genanvendelse udvikler sig, vil det være hensigtsmæssigt at foretage en tilpasning af affaldshierarkiet, således det fremstår både mere aktuelt og fremtidssikret.

Der bør være en differentiering i genanvendelsesniveauet, så der først og fremmest bliver arbejdet for en genanvendelse med fokus på høj kvalitet, hvor egenskaberne i materialet forbliver specifikke (cirkulær genanvendelse - eksempelvis fødevareemballage til fødevareemballage).

Under dette niveau bør der fremgå en type af genanvendelse, hvor materialets egenskaber bliver mere brede og plastmaterialet kan bruges til mange typer af produkter (spiral genanvendelse – eksempelvis non-food emballager og havebænke).

Endvidere vil det være en god idé tydeligt at definere, hvor kemisk genanvendelse af plast er placeret i affaldshierarkiet. Hvis plasten bliver kemiske genanvendt til nye plastprodukter, vil vi argumentere for, at det kan defineres som genanvendelse på et niveau lige under den mekaniske genanvendelse af plasten.

Præcisering ift. bionedbrydelig plast

I vejledningen for sortering fremgår det, at bionedbrydelig plast skal nedbrydes på industrielle anlæg, hvilket vi er helt enige i.

Det bør dog fremgå mere tydeligt, at bionedbrydelig plast skal sorteres som restaffald, da der ofte er stor usikkerhed på dette område hos borgerne.

Endvidere mener vi, at sætningen i Vejledningen om sorteringskriterier under pkt. 3.4 "i tilfælde af, at den bionedbrydelige plast bliver indsamlet sammen med 'almindelig plast' til genanvendelse, vil det ofte blive sorteret fra som restprodukt i sorteringsprocessen og derefter blive sendt til forbrænding..." skal ud, så der ikke er fokus på fejlene, men i stedet på reglerne.

Vi frygter, at den sætning kan misforstås og vil gøre det legitimt at blande bionedbrydeligt plast med det konventionelle plast, og det vil være katastrofal for genanvendelseskvaliteten. Der bør i stedet tydeligt stå, at bionedbrydelig plast skal sorteres som restaffald.

Præcisering ift. presenninger

I vejledningen for sortering fremgår følgende sætning under pkt. 3.4: "*Plastaffaldet må ikke indeholde affald, der kan give problemer i genanvendelsen fx emballage, der har indeholdt plante – og insektgift, PVC, plastprodukter med elektronik og presenninger*".

Vi stiller spørgsmålstegn ved, at netop presenninger er anført som det eneste konkrete produkt. I Danmark sælges der både presenninger, som er fremstillet af PE og PVC, hvorfor presenninger ikke er et entydigt eksempel på et produkt, der kan være udfordrende at genanvende.

Vi foreslår, at 'presenninger' fjernes fra ovenstående formulering, da eksemplet forvirrer mere end det gavner. Derimod er presenninger mere korrekt oplistet i afsnittet om blød plast i bilag 1.

EPS-sortering – krav på genbrugspladser og for erhverv

I lighed med EPS-branchen anbefaler vi, at alle kommuner pålægges at sikre særskilt indsamling af EPS til genanvendelse via kommunale genbrugspladser (en såkaldt bringe-ordning).

Indsamlingen bør ske, således at det lokale erhvervsliv ligeledes kan opnå fordel af indsamlingen – og således at der sikres kvalitet i genanvendelsen af EPS.

Da EPS er et rent og let genkendeligt materiale, hvor der kan sikres meget høj kvalitet i det genanvendte materiale, vil en ordning, hvor EPS afleveres på kommunale genbrugspladser, sikre den cirkulære økonomi og være særdeles miljø- og klimamæssig attraktiv.

I lighed med EPS-branchen har vi noteret os, at enkelte kommuner (som ikke indsamler EPS i særskilt fraktion) henviser til at materialet er svært at genbruge og genanvende.

Det beror på en klar misforståelse, idet der findes adskillige, såvel tekniske som lønsomme, løsninger, der allerede er implementeret i flere danske kommuner.

Opbakning til forslag om forbedret indsamling af storskrald, mere gennemskuelige regler for erhvervsaffald og øget brug af piktogrammer

Plastindustrien vil gerne rose afsnittet, der handler om, at indsamlingsordninger for storskrald skal forbedres på en sådan måde, at der kommer øget fokus på genbrug eller høj reel genanvendelse.

Der er nemlig plads til forbedring på dette område. [TV2 Lorry](#) har for nylig bragt flere indslag, som viser, at visse kommuner i hovedstadsområdet sender al indsamlet storskrald til forbrænding, mens andre kommuner – ved hjælp af frivillige organisationer – fremmer genbrug og genanvendelse.

Endvidere vil vi gerne positivt fremhæve afsnittet omkring mere gennemskuelige regler for affaldsproducerende virksomheders affaldshåndtering.

Vi bifalder også, at det tydeliggøres, at de affaldsproducerende virksomheder selv skal dokumentere, hvor meget af det genanvendelige affald, der reelt bliver genanvendt. Det er eksempelvis godt i forhold til at fremme genanvendelsen af de lidt mere udfordrende fraktioner såsom PVC.

Der kunne med fordel tilføjes nogle retningslinjer for, at det genanvendelige affald ikke bør opbevares eller transporteres på en måde, så genanvendelseskvaliteten forringes. Eksempelvis bør ren plast ikke opbevares på jord/sand eller uden overdækning, da det dermed potentielt set vil blive mikset med jord og vand, hvilket har en direkte effekt på pris og kvalitet.

Endelig vil vi gerne kvittere for den landsdækkende udbredelse af affaldspiktogrammer, som gør det nemmere for emballageproducenter at mærke produkterne og understøtter borgernes sorteringsindsats.

Et supplerende forslag er at kombinere de farverige piktogrammer med en ensrettet sætning/formulering, som emballageproducenter/påfyldere har mulighed for at anvende i de tilfælde, hvor der ikke er plads til de illustrative piktogrammer på emballagen.

Afrunding:

Som tidligere nævnt er Plastindustrien tilfredse med, at der efter mange års stilstand nu sker en større grøn reform af affaldsområdet. Dette er til gavn for både klimaet og danske plastgenanvendelsesvirksomheder.

Imidlertid er der stadigvæk flere punkter i vejledningerne og bekendtgørelsen, som giver os anledning til faglig bekymring – i særdeleshed sammenblandingen af plastaffald med mad- og drikkevarekartoner.

Derfor opfordrer vi på det kraftigste til, at der bliver foretaget mere faglig kortlægning og konkrete præciseringer og analyser – som skitseret i vores hørings svar – inden den endelige implementering.

Afslutningsvis skal vi naturligvis nævne, at vi og vores medlemsvirksomheder står til fuld rådighed for yderligere spørgsmål eller kommentarer, såfremt dette måtte blive relevant.

Med venlig hilsen,

Christina Busk

Miljøpolitisk chef i brancheforeningen Plastindustrien

cb@plast.dk – 3330 8630

